

Gmina Miasteczko Śląskie
ul. Rynek 8
42-610 Miasteczko Śląskie

Miasteczko Śląskie, maj 2014 r.

M.7001.1.2014

ANALIZA
STANU GOSPODAKI ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY MIASTECZKO ŚLĄSKIE
ZA ROK 2013

BURMISTRZ MIASTA

/-/ Krzysztof Nowak

.....
podpis

Opracowała: Aldona Wosz - Inspektor Referatu Gospodarki Miejskiej

Zatwierdził: Henryk Felka – Kierownik Referatu Gospodarki Miejskiej

1 Wstęp

1.1 Cel przygotowania Analizy

Niniejsze opracowanie stanowi analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasteczko Śląskie, sporządzone w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

1.2 Podstawa prawna sporządzenia Analizy

Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust.1 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminie (Dz. U. z 2013 r., poz. 1399), który określa zakres sporządzenia takiej analizy, jak również na podstawie art. 9q ust. 1-3 wyżej cytowanej ustawy, dotyczący rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywanego marszałkowi województwa i wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska w terminie do 31 marca następującego po roku, którego dotyczy.

1.3 Regulacje prawne w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

Sporządzając „Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasteczko Śląskie za rok 2013” opierano się również o następujące dokumenty:

- ⑩ Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego 2014 przyjęty Uchwałą Nr IV/25/1/2012 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 sierpnia 2012 r.;
- ⑩ Krajowy plan gospodarki odpadami 2014 przyjęty Uchwałą nr 217 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2010 r. (M.P. Nr 101, poz. 1183);
- ⑩ Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21);
- ⑩ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczenia masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r., poz. 676);
- ⑩ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 645);
- ⑩ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 maja 2012 r. w sprawie wzorów sprawozdań o odrębnych odpadach komunalnych, odebranych nieczystościach ciekłych oraz realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi (Dz. U. z z 2012 r., poz. 630);
- ⑩ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno – biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1052);
- ⑩ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie wzorów

dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. z 2010 r., Nr 249, poz. 1673 z późn. zm.);

- ⑩ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2001 r., Nr 112, poz. 1206).

1.4 Wskaźniki odzysku przewidziane do osiągnięcia w roku 2013 i latach następnych.

a) Ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczenia masy tych odpadów dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. wynosi w 2013 r. (do 16 lipca 2013 r.) 50% i nadal spada aż do 35% w roku 2020.

Tabela 1. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. [%]

Rok	2012	16.07. 2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	16.07. 2020
Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. [%]	75	50	50	50	45	45	40	40	35

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczenia masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r., poz. 676)

Zgodnie z wyżej cytowanym Rozporządzeniem ilość odpadów ulegających biodegradacji na jednego mieszkańca miasta w 1995 r. wyniosła 155 kg (w przypadku wsi 47 kg). W związku z tym łączna ilość odpadów ulegających biodegradacji w przypadku miasta Miasteczko Śląskie w 1995 r. wyniosła **1.182,03 Mg** ($0,155 \times 7.626$ mieszkańców w 1995 r. = 1.182,03 Mg).

Dane te posłużą do obliczenia poziomu ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych na składowisko w roku rozliczeniowym 2013 według wzoru przedmiotowego Rozporządzenia, a do odpadów ulegających biodegradacji zgodnie z Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2014 zalicza się:

- papier i tekturę,
- odzież i tekstylia z materiałów naturalnych (50%),
- odpady z terenów zielonych,
- odpady kuchenne i ogrodowe,

- drewno (50%),
- odpady wielomateriałowe (40%),
- frakcję drobną <10 mm (30%).

W związku z powyższym na podstawie sprawozdań kwartalnych sporządzanych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości obliczony został osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, i w roku rozliczeniowym tj. 2013 poziom ten wynosi **63,4%**

b) Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych:

Zgodnie z art. 3b ust. 1-2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 645).

Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych przewidziane do osiągnięcia w poszczególnych latach przedstawia Tabela 2 i są liczone łącznie dla wszystkich frakcji odpadów komunalnych.

Tabela 2. Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia

	Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%]								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	10	12	14	16	18	20	30	40	50

Źródło: Załącznik do Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 645)

Zaś poziomy przewidziane do odzysku odpadów budowlanych i remontowych określonych w Rozporządzeniu przedstawia Tabel 3. Rodzaj tych odpadów jest dosyć problematyczny, który wiąże się z ich klasyfikacją, w większości mieszczącą się w grupie 17. Gmina Miasteczko Śląskie opracowując szereg uchwał stanowiących akta prawa miejscowego nie objęła system odbioru i zagospodarowania odpadów remontowych i remontowych, z uwagi na fakt, iż odbiór tych odpadów leży po stronie właściciela nieruchomości, jak również z uwagi, że ich odbiór czy transport nie odbywałby się przez jedną firmę świadczącą usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych, ale również przez inne firmy działające na podstawie odrębnych decyzji. Osiągnięte wskaźniki tych odpadów obliczane są na podstawie sprawozdań otrzymywanych od podmiotów odbierających ten rodzaj odpadu komunalnego od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy. Należy również zauważyć, że tego rodzaju odpady pochodzące z drobnych remontów są w dalszym ciągu mieszane ze zmieszanymi odpadami komunalnymi, przez co nie zawsze są one wydzielane z ogólnego

strumienia odpadów komunalnych.

Tabela 3. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami

	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami [%]								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	30	36	38	40	42	45	50	60	70

Źródło: Załącznik do Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 645)

W związku z powyższym osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych, czyli papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła dla Gminy Miasteczko Śląskie w 2013 r. wyniósł **12,59%**. Natomiast poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych z odebranych z obszaru Gminy odpadów komunalnych w 2013 r. osiągnięty został na poziomie **100%**.

2 **Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania**

W myśl art. 9e ust. 1 pkt 2 *ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie* dotyczącym obowiązków podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości obowiązany jest do przekazywania odebranych odpadów komunalnych zmieszanych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do regionalnej instalacji do przekształcania odpadów komunalnych, tj. instalacji, które spełniają wymogi art. 35 ust. 6 *ustawy o odpadach*. Zaś zgodnie z zasadą bliskości nakazuje się, aby odpady komunalne zmieszane, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, o ile są przeznaczone do składowania, a także odpady zielone – były przetwarzane na terenie regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone.

Według Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego 2014 uchwalonego Uchwałą Nr IV/25/1/2012 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 sierpnia 2012 r. na terenie Regionu II, do którego należy Gmina Miasteczko Śląskie znajduje się jedna instalacja o statusie regionalnej instalacji, tj. instalacja mechaniczno – biologiczna znajdująca się w Katowicach przy ul. Milowickiej 7a zarządzana przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z Katowic, posiadająca pozwolenie na wytworzenie odpadów oraz zezwolenie na odzysk, zbieranie i transport

odpadów komunalnych wydane przez Prezydenta Miasta Katowice o zdolnościach przerobowych 72 000 Mg/rok. Znajduje się również szereg instalacji o statusie instalacji zastępczych, a jedną z nich jest instalacja znajdująca się blisko Gminy Miasteczko Śląskie, tj. składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i objęte pozwoleniem zintegrowanym wydanym przez Marszałka Województwa Śląskiego w Tarnowskich Górach zarządzane przez Firmę Remondis Tarnowskie Góry Sp. z o.o., jak również sortownia odpadów komunalnych zmieszanych i z selektywnego zbierania posiadająca pozwolenie zintegrowane o zdolności przerobowej 70 000 Mg/rok zarządzane przez tą samą firmę.

3 Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadów komunalnych

Gmina Miasteczko Śląskie w 2013 r. i na rok następny nieprzewiduje żadnych inwestycji związanych z gospodarowaniem odpadów komunalnych.

4 Koszty poniesione w związku z odbiorem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwieniem odpadów komunalnych

W I półroczu 2013 r. koszty związane z odbiorem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz ich przekazanie do miejsc odzysku czy unieszkodliwienia, ponoszone były przez przedsiębiorców.

Natomiast w II półroczu 2013 r. ze względu na obowiązek ustawowy tj. objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, w przypadku Gminy Miasteczko Śląskie nieruchomości zamieszkałych, po przeprowadzonym postępowaniu przetargowym na odbiór i zagospodarowanie odpadami komunalnymi, Gmina Miasteczko Śląskie zawarła umowę na wyżej wymienione usługi z Firmą Remondis Tarnowskie Góry Sp. z o.o.

W związku z tym koszty poniesione przez Gminę wyniosły za II półrocze 2013 r. 215.769,85 zł brutto oraz 3.960,00 zł brutto za dzierżawę terenu pod Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

5 Liczba mieszkańców

Liczba mieszkańców Gminy Miasteczko Śląskie, stan na dzień 31.12.2013 r. wyniosła 7.184 (stali mieszkańcy) dane uzyskane z meldunku wyborczego za IV kwartał 2013 r. Referatu Spraw Obywatelski Urzędu Miejskiego w Miasteczku Śląskim

6 Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12

W roku 2013 Gmina nie podjęła działań sprawdzających dotyczących stwierdzenia braku zawartej umowy na odbiór odpadów komunalnych, w przypadku nieruchomości niezamieszkałych.

7 Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Miasteczko Śląskie

Odpady komunalne z terenu Gminy Miasteczko Śląskie odbierane są poprzez przewidziany na podstawie przepisów prawa system gospodarki odpadami komunalny, w ramach którego odbierane są odpady w postaci zmieszanej i selektywnej.

Zauważyć należy, iż selektywna zbiórka odpadów komunalnych na terenie Gminy Miasteczko Śląskie prowadzona jest już od 2004 r., która polegała na selektywnym zbieraniu tworzyw sztucznych, papieru i szkła do pojemników typu IGLO o pojemności 2,5 m³, które były rozstawione w tzw. „gniazdach segregacyjnych” na terenie Gminy pomiędzy zabudową jednorodziną oraz pojemniki SM 1100 ustawione na osiedlu – zabudowa wielolokalowa.

Zgodnie ze znowelizowaną literą prawa oraz szeregiem uchwalonych uchwał od 1 lipca 2013 r. selektywna zbiórka odpadów komunalnych odbywa się „u źródła” poprzez system workowy i obejmuje zabudowę jednorodziną i wielorodzinną. W ramach tego systemu 1 raz na cztery tygodnie odpierane są od właścicieli nieruchomości worki z tworzywem sztucznym, opakowaniami wielomateriałowymi i metalem, szkłem i makulaturą. Zaś w zabudowie wielolokalowej odpady segregowane gromadzone są dalej do pojemników SM 1100, a ich częstotliwość, to 1 raz w tygodniu. Zarówno pojemniki, jak i worki do selektywnego zbierania oznaczone są odpowiednimi kolorami. Natomiast odpady komunalne zmieszane i odpady ulegające biodegradacji w postaci odpadów kuchennych gromadzone są w pojemnikach z tworzywa sztucznego odpowiednio:

- a) zabudowa jednorodzinna i wielorodzinnna
 - pojemnik 120l – do 4 osób,
 - pojemnik 240l – od 5 do 10 osób,
 - pojemnik 1100 l – powyżej 10 osób
- b) zabudowa wielolokalowa – pojemniki 1100 l.

Na terenie Gminy Miasteczko Śląskie ze strumienia odpadów komunalnych wydziela się również problemowe odpady, tj.: zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyta baterie i akumulatory, odpady wielkogabarytowe, przeterminowane leki i chemikalia, odpady zielone w postaci trawy, liści i gałęzi oraz inne odpady niebezpieczne.

Do okresowego przyjmowania tego rodzaju odpadów od 1 lipca 2013 r. otwarty został Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych tzw. PSZOK, do które 1 raz w tygodniu mieszkańcy mogą oddawać zbędne odpady (przedmioty). Na terenie Gminy organizowana jest coroczna akcja wielkogabarytowa oraz mobilny punkt do zbiórki odpadów niebezpiecznych oraz sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Znajdują się również na terenie Gminy dwa mobilne pojemniki do gromadzenia drobnego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Ponadto tego typu punkty doprowadzają do zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców, a co za tym idzie do skutecznej segregacji odpadów w Gminie. Nowy system zakłada dalsze funkcjonowanie zarówno stacjonarnych, jak i mobilnych punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, poprzez które przyjmowane będą wskazane rodzaje odpadów w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Łączna ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Miasteczko Śląskie w roku 2013 wyniosła **2.970,59 Mg**, z czego selektywnie zebrano **156,41 Mg** odpadów tj. papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło. Masę odpadów z podziałem na poszczególne kody i procesy odzysku i unieszkodliwienia przedstawia poniższa **Tabela 4**.

Tabela 4. Masa odebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Miasteczko Śląskie w roku 2013 oraz sposób ich zagospodarowania

Kod odpadu	Masa [Mg]	Sposób zagospodarowania
20 03 01 – Niesegregowane (zmieszane odpady komunalne)	25,33	R12
20 01 10 - Odzież	0,5	R12
20 03 01 – Niesegregowane (zmieszane odpady komunalne)	29,03	R12
20 01 23* - Urządzenia zawierające freony	0,21	R12
20 01 35* - Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23	1,32	R12
20 01 36 – Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	1,28	R12
20 03 01 – Niesegregowane (zmieszane odpady komunalne)	4,8	D5
19 12 12 – Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	10,93	D5
19 12 12 – Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	133,4	R3
19 12 12 – Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	1.740,49	R12
20 01 39 – Tworzywa sztuczne	49,03	R12
20 01 02 – Szkło	75,54	R12
20 03 07 – Odpady wielkogabarytowe	212,59	R12
15 01 02 – Opakowanie ze szkła	14,79	R12
20 03 01 – Niesegregowane (zmieszane odpady komunalne)	9,4	D5
20 03 03 – Odpady z czyszczenia ulic i placów	39,00	D5
19 12 12 – Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	579,33	D5
20 01 21* - Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,001	D10
20 01 32 – Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,006	D10
20 01 36 – Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 23 i 20 01 35	1,5	R12
20 01 33* - Baterie i akumulatory łącznie z bakteriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,002	R12
20 01 27* - Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepisze i żywice zawierające substancje	0,18	R12
17 01 01 – Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	44,66	R5

Źródło: Dane ze sprawozdań kwartalnych składanych przez podmioty odbierające odpady komunalne z nieruchomości na terenie Gminy Miasteczko Śląskie w 2013 roku.

8 Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu Gminy Miasteczko Śląskie

W 2013 r. przetworzeniu poddano następującą ilość odpadów komunalnych zmieszanych, odpadów zielonych i pozostałości z sortowania odebranych z obszarów miejskich Gminy Miasteczko Śląskie:

- niesegregowane (zmieszane odpady komunalne) o kodzie 20 03 01 w łącznej ilości **1.809,32 Mg**, z czego:
 - składowaniu poddano: **14,2 Mg**,
 - innym procesom niż składowanie poddano: **1795,12 Mg**,
- ⑩ odpady zielone w łącznej ilości **54,26 Mg** (20 01 08 i 20 02 01) – poddano kompostowaniu,
- ⑩ pozostałości z sortowania (19 12 12) o łącznej ilości **720,66 Mg**, z czego składowaniu poddano **587,26 Mg**.

Podane powyżej ilości odpadów komunalnych oparte są wyłącznie na danych zawartych w sprawozdaniach otrzymywanych od podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Miasteczko Śląskie, na podstawie uzyskanego wpisu do rejestru działalności regulowanej.